

Briselē, 2022. gada 13. jūnijā
(OR. fr)

9895/22

LIMITE

ENV 577
MI 447
RELEX 744
CODEC 854

**Starpiestāžu lieta:
2021/0367(COD)**

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par atkritumu sūtījumiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1257/2013 un Regulu (ES) 2020/1056 – progresu ziņojums

I. IEVADS

1. Šā ziņojuma mērķis ir izklāstīt vispārējo stāvokli un sniegt pārskatu par progresu, kas panākts saistībā ar priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par atkritumu sūtījumiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1257/2013 un Regulu (ES) 2020/1056. Šā priekšlikuma mērķis ir aizstāt pašreizējo regulu par atkritumu pārrobežu sūtījumiem un grozīt Kuģu pārstrādes regulu. Tās vispārīgais mērķis ir labāk aizsargāt vidi un sabiedrības veselību no videi nedrošu atkritumu pārrobežu pārvadājumu ietekmes, un ar to īsteno Bāzeles konvencijas noteikumus un integrē ESAO noteikumus.

2. Eiropas Komisija 2021. gada 17. novembrī publicēja priekšlikumu pārstrādāt 2006. gada 14. jūnija Regulu (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem. Šī regula attiecas uz atkritumu sūtījumiem Eiropas Savienībā un uz trešām valstīm (ESAO un citām valstīm). Priekšlikums iekļaujas Eiropas zaļā kursa un, konkrētāk, aprites ekonomikas rīcības plāna un nulles piesārņojuma rīcības plāna, kā arī Organizētās noziedzības apkarošanas stratēģijas 2021.–2025. gadam īstenošanā. Priekšlikumam bija pievienots Komisijas paziņojums "Mūsu atkritumi, mūsu atbildība: atkritumu sūtījumi tīrākā un apritīgākā ekonomikā".
3. Komisija ierosina izmantot savstarpēji pastiprinošu rīcībpolitiku kombināciju, kas vērsta uz šādiem pamatelementiem:
 - a) atvieglināt atkritumu transportēšanu Eiropas Savienībā reciklēšanas un atkārtotas izmantošanas nolūkos;
 - b) stingrākas prasības attiecībā uz atkritumu eksportu ārpus Eiropas Savienības;
 - c) pastiprināt cīņu pret atkritumu nelikumīgu tirdzniecību.
4. Ierosinātajai regulai ir 82 panti un 16 pielikumi. Tā ir organizēta 8 sadaļās, un 3 no tām ir pilnīgi jauni noteikumi salīdzinājumā ar pašreizējās regulas redakciju. Līdz ar to II sadaļā ir izklāstīti noteikumi par sūtījumiem Savienības iekšienē ar tranzītu caur trešām valstīm vai bez šāda tranzīta. IV sadaļā ir ietverti noteikumi par eksportu no Savienības uz trešām valstīm. Visbeidzot, VII sadaļā ir ietverti noteikumi par šīs regulas izpildes kontroli. VIII un X pielikums ir izveidots arī saistībā ar IV sadaļas noteikumiem. Tādējādi X pielikumā ir precizēti kritēriji, ar kuriem apliecina videi drošu apsaimniekošanu trešo valstu saņēmējās apstrādes iekārtās.

VIII pielikumā ir sniegta pieprasījuma veidlapa iekļaušanai to valstu sarakstā, uz kurām ir atļauts atgūšanai paredzētu nebīstamo atkritumu eksports no Eiropas Savienības.

5. Eiropas Parlamentā šo priekšlikumu izskatīja un analizēja Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja. Ziņojuma projekts tika publicēts 2022. gada 11. aprīlī. Datums balsošanai par ziņojumu vēl nav zināms. Kopumā tika ierosināti 599 grozījumi.
6. Notika apspriešanās ar Reģionu komiteju un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju. Reģionu komiteja nolēma atzinumu nesniegt. Ekonomikas un sociālo lietu komiteja savu ziņojumu pieņēma 2022. gada 23. februārī.

II. DARBS PADOMĒ

7. Padomē par priekšlikuma izskatīšanu atbildīgā darba grupa ir Vides jautājumu darba grupa. Komisija ar regulas priekšlikumu un tā ietekmes novērtējumu iepazīstināja Vides jautājumu darba grupas locekļu neformālajā videokonferencē 2021. gada 6. decembrī. Komisija ar savu priekšlikumu iepazīstināja arī 2021. gada 20. decembra Vides padomē.
8. Regulas par atkritumu sūtījumiem pārskatīšana bija viena no galvenajām prezidentvalsts Francijas prioritātēm, lai pirmajā piegājienā veiktu sākotnēju visu priekšlikuma pantu izskatīšanu. Francijas prezidentūras laikā diskusijām par šo priekšlikumu tika veltītas septiņas Vides jautājumu darba grupas sanāksmes – 14. un 28. janvārī, 4. februārī, 10. un 28. martā, 12. aprīlī un 17. maijā – un Vides jautājumu darba grupas neformāla videokonference 27. aprīlī. Noteikumi par Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) lomu tika iesniegti arī Krāpniecības apkarošanas darba grupai tās 2022. gada 20. maija sanāksmē. Turklāt no delegācijām tika saņemti daudzi rakstiski komentāri. Šīs sanāksmes ļāva pirmo reizi apspriest visus regulas noteikumus, kā arī izskatīt pirmo prezidentvalsts kompromisa priekšlikumu par I un II sadaļu. Galvenie apspriežamie jautājumi ir aplūkoti tālāk šajā tekstā.

Atkritumu sūtījumi Savienībā

9. Galvenais jauninājums ES iekšējos noteikumos par atkritumu sūtījumiem ir digitālas sistēmas ieviešana, kas atvieglotu saziņu starp attiecīgajiem aktoriem un iestādēm. Visas delegācijas atbalstīja digitālās sistēmas ieviešanu. Diskusijas liecināja par lielu ieinteresētību izprast, kādas konkrēti būtu šīs sistēmas funkcijas, un to, kā šo sistēmu varētu sasaistīt ar dažās dalībvalstīs pastāvošajām sistēmām.
10. Tā kā digitālās sistēmas ieviešanas galvenais mērķis ir saīsināt piekrišanas procedūras atkritumu sūtījumiem, Komisija ir ierosinājusi īsākus termiņus kompetentajām iestādēm un paziņotājiem. Tas radīja bažas delegācijām, kuras vairumā gadījumu apšaubīja īsākos termiņus, uzskatot, ka ierosinātie termiņi varētu būt riskanti, ņemot vērā laiku, kas vajadzīgs pušu dialogam.
11. Lielākā daļa delegāciju atzinīgi novērtēja priekšlikumu aizliegt atkritumu sūtījumus aizvākšanas nolūkā. Neraugoties uz to, delegācijas galveno uzmanību pievērta ierosināto noteikumu praktiskajiem aspektiem un īstenošanai. Tādējādi ir aktualizēti jautājumi par atbrīvojuma nosacījumu interpretāciju, kā arī par mazo dalībvalstu un pārrobežu reģionu specifiku.
12. Jo īpaši, vairāki komentāri ir saņemti par jauno pieeju klusējot izteiktajai piekrišanai, ko pauž nosūtīšanas vietas kompetentā iestāde.

Noteikumi par atkritumu eksportu uz trešām valstīm

13. Delegācijas kopumā atzinīgi vērtēja Komisijas priekšlikumu ieviest stingrāku režīmu atkritumu eksportam uz trešām valstīm. Vairākas delegācijas uzsvēra nepieciešamību nodrošināt, lai visi uz trešām valstīm eksportētie atkritumi tiktu apsaimniekoti vidiski ilgtspējīgā veidā.

14. Komisijas priekšlikumā paredzēts, ka principā tiks aizliegts atkritumu eksports uz valstīm, kas nav ESAO dalībvalstis, ja vien attiecīgā valsts nav paziņojusi Komisijai par vēlmi saņemt atkritumus no ES un nav pierādījusi savu spēju apsaimniekot atkritumus ilgtspējīgā veidā. Deleģācijas atzinīgi novērtēja šo Komisijas pieeju, kuras nolūks ir izveidot to valstu sarakstu, kas nav ESAO dalībvalstis, bet kas ir paidušas vēlmi saņemt atkritumus no ES, kā arī priekšlikumu pieprasīt, lai atkritumus eksportējošie uzņēmumi pārbaudītu, vai atkritumu pieņemšanas vietās tiek veikta neatkarīga revīzija. Tajā pašā laikā tika uzdoti daudzi jautājumi par revīziju praktisko īstenošanu.
15. Dažas deleģācijas uzsvēra, ka regulas noteikumiem nevajadzētu negatīvi ietekmēt mazās valstis, kas savu atkritumu apstrādē un aizvākšanā ir ļoti atkarīgas no eksporta.

Nelikumīgu atkritumu plūsmu kontroles stiprināšana un *OLAF* loma

16. Deleģācijas kopumā atbalstīja kontroles pasākumu pastiprināšanu. Tomēr deleģācijām radās jautājumi saistībā ar Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) jauno lomu, kā arī noteikumiem par administratīvām sankcijām un kriminālsodiem.
17. Neformāla Vides jautājumu darba grupas locekļu videokonference 27. aprīlī bija iespēja izvērst viedokļu apmaiņu, kas īpaši veltīta noteikumiem attiecībā uz *OLAF* lomu. Dalībvalstis ir izvirzījušas daudzus jautājumus par aģentūras pilnvarām, tās lomu attiecībā uz citām struktūrām, piemēram, Interpolu un Eiropolu, un par tās rīcības līdzekļiem, lai sāktu izmeklēšanu dalībvalstīs. Tika uzdoti arī jautājumi par *OLAF* personālu un spējām, praktiskajiem aspektiem, ciktāl ir runa par sadarbību ar valstu iestādēm vai pārbaudēm uz vietas.
18. Attiecībā uz sankcijām deleģācijas apšaubīja saikni starp administratīvajām sankcijām un kriminālsodiem, kā arī iespēju pieņemt stingrākas sankcijas nekā tās, kas paredzētas regulā.

19. Daudzas delegācijas aicināja saglabāt korespondentu grupas darbību tās pašreizējā formātā un lūdza skaidrojumu ekspertu grupai, kas paredzēta ierosinātajā regulā.

III. PREZIDENTVALSTS PAVEIKTAIS

20. Pamatojoties uz diskusijām un rakstiskajiem komentāriem, prezidentvalsts ir sagatavojusi kompromisa priekšlikumus par regulas priekšlikuma I sadaļu, kas attiecas uz mērķi, darbības jomu un definīcijām. Prezidentvalsts ir arī pārstrādājusi II sadaļu par atkritumu sūtījumiem Eiropas Savienībā ar grozījumiem, kurus tā uzskata par pieņemamiem delegācijām. Neraugoties uz to, prezidentvalsts uzskata, ka joprojām ir vajadzīgas turpmākas diskusijas.
21. Prezidentvalsts priekšlikuma I sadaļā ir ietverti vispārīgi noteikumi par priekšlikuma mērķi, tā darbības jomu un definīcijām. Tajā ņemti vērā ierosinātie labojumi un daži delegāciju komentāri. Tādējādi ir precizētas daudzas definīcijas, un ir pievienota definīcija jēdzienam "persona, kas organizē sūtījumu". Vides jautājumu darba grupas 17. maija sanāksmē iesniegtajās diskusijās netika izvirzīti nekādi papildu elementi kā vien tie komentāri, kuru dēļ prezidentvalsts bija nākusi klajā ar šiem priekšlikumiem.
22. II sadaļa ir pārstrādāta, lai iekļautu delegāciju ierosinātos labojumus un priekšlikumus grozījumiem, par kuriem panākta vienošanās. Tie jo īpaši attiecas uz vispārīgā paziņojuma izmeklēšanas un iepriekšējas piekrišanas procedūras termiņiem.

Diskusiju laikā delegācijas puda daudzas bažas par šo jautājumu, uzskatot, ka jaunie noteikumi ir pārāk ierobežojoši. Vairākas dalībvalstis bija vienisprātis, ka jaunas elektroniskas sistēmas izmantošana neatrisinātu vajadzību pēc laika informācijas apmaiņai starp pusēm vai vajadzību kompetentajām iestādēm izmeklēt dokumentāciju un paziņotājiem nosūtīt pieprasītos dokumentus.

Prezidentvalsts uzskatīja, ka šis jautājums ir prioritārs, jo šī procedūra ir centrālais elements regulas pārskatīšanā attiecībā uz to kompetento iestāžu uzdevumiem, kuras ir atbildīgas par tās piemērošanu. Par II sadaļu sagatavotais kompromisa projekts atbilst šim mērķim.

Turklāt prezidentvalsts uzskata, ka papildu diskusijas ir nepieciešamas šādos jautājumos:

- lai ne tikai pieļautu iespēju izvērst vairākas informācijas apmaiņas kārtas ar paziņotāju, bet – tajā pašā laikā – arī nepalielinātu dažādo aktoru darba slodzi, lēmums neturpināt procedūru varētu būt kompetentajai iestādei dota izvēles iespēja, nevis tai noteikts pienākums;
- gādājot par to, lai netiktu palielināta darba slodze secīgu dosjē iesniegšanas rezultātā, varētu paredzēt iespēju samazināt iespējamību, ka tiek pieņemti lēmumi izmeklēšanas procedūru neturpināt neapmierinoša pieprasījuma gadījumā, šādus lēmumus rezervējot tikai nosūtīšanas un galamērķa iestādēm;
- visbeidzot, varētu uzskatīt, ka nosūtīšanas valsts kompetentās iestādes klusējot izteiktā piekrišana tiek iegūta ar diviem savstarpēji papildinošiem nosacījumiem: iepriekšēja lēmuma sniegšana pienācīgā formātā un finanšu garantijas vai līdzvērtīgas apdrošināšanas apstiprināšana.

Tādējādi priekšlikumi, ko prezidentvalsts izplatīs par I un II sadaļu, ir jāsaprot tikai kā pienesums darbā pie regulas projekta, kas būs jāturpina Čehijas prezidentūras laikā.

IV. NOBEIGUMS

23. Prezidentvalsts uzskata, ka tās pilnvaru laikā veiktais darbs ir palīdzējis sniegt svarīgus precizējumus priekšlikumā regulai par atkritumu sūtījumiem un varētu kalpot par pamatu padziļinātām diskusijām par priekšlikumu.

24. Prezidentvalsts Francija apņēmās cieši sadarboties ar gaidāmo prezidentvalsti Čehijas Republiku, lai nodrošinātu darba turpināšanu. Prezidentvalsts arī vēlētos pateikties Komisijai par tās lielisko sadarbību un atbalstu, kā arī par sniegtajiem neoficiālajiem dokumentiem un dalībvalstīm – par to atdevi un sadarbību.
25. Noslēgumā Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta ņemt vērā šo prezidentvalsts progresu ziņojumu un nosūtīt to Vides padomei 2022. gada 28. jūnijā.
-